
AN TÀONAD BEARTAIS INCHÁILITHEACHTA

Cur Síos ar an Aonad

1. Tá an tAonad Beartais Incháilitheachta freagrach as na príomhréimsí seo a leanas:
 - beartas agus reachtaíocht maidir leis an gcreatlach a shocraíonn stádas incháilitheachta daoine sa chóras sláinte in Éirinn
 - creatlach incháilitheachta iar-Bhreatimeachta a forbairt a bheidh mar bhonn agus mar thaca ag rochtain ar chúram sláinte do shaoránaigh Éireannacha agus na Ríochta Aontaithe faoi Chomhaontú an Chomhlimistéir Taistil maidir le Cúram Sláinte
 - beartas agus reachtaíocht a rialaíonn cur i bhfeidhm na dtáillí sa chóras ospidéil phoiblí
 - maoirseacht a dhéanamh ar riarrachán na scéimeanna Cártá Leighis agus Cártá Cuairte Dochtúra
 - maoirseacht a dhéanamh ar chur i gcrích na bhforálacha sna Rialacháin agus Treoracha AE maidir le teidífocfaí cúram sláinte a chomhordú, lena n-áirítear an Treoir Trastearann, an Scéim Cóireála Thar Lear agus an Cártá Eorpach um Árachas Sláinte.

Incháilitheachta Ghinearálta

2. Tá dhá chatagóir incháilitheachta don chóras cúram sláinte in Éirinn maidir le daoine a chónaíonn sa tir de ghnáth, is iad sin incháilitheachta ionmlán (sealbhóirí cártá leighis) agus incháilitheachta theoranta (gach duine eile). Socraitear incháilitheachta ionmlán trí thagairt do theorainneacha ioncaim. Tá sé de fhreagracht ar Fheidhmeannacht na Seirbhise Sláinte stádas incháilitheachta duine a shocrú.
3. Tá daoine ag a bhfuil cártá leighis nó Cártá Cuairte Dochtúra i dteideal seirbhísí a fháil ó dhochtúir ginearálta saor in aisce. Is féidir le daoine ag a bhfuil cártá leighis leas a bhaint as sainseirbhísí in ospidéil phoiblí saor in aisce. Gearrtar táillí aimmniúla ar dhaoine ag a bhfuil incháilitheachta theoranta (daoine nach bhfuil cártá leighis acu) (€80 in aghaidh na hofche i mbarda poiblí fad a fhaightear cúram géarmhíochaíne cónaitheach, suas go dtí €800 in aon tréimhse leanúnach 12 mhí, faoi réir díoltúinti). Gearrtar táille ar aon othar a roghnaíonn cóireáil phrófháideach a fháil in ospidéil poiblí. Bíonn scála táillí i gceist a bhraitheann ar ospidéil agus is é an ráta laethúil is airde €1,000.
4. Anuas air sin, faoi réir díoltúinti áirithe (mar shampla, má tá nóta atreoraithe ag duine ó liachleachtóir cláraithe), gearrtar táille €100 ar seirbhísí d'othair sheachtracha a sholáthraitear i rannóg éigeandála nó rannóg timpistí agus éigeandála. Gearrtar táille €75 nuair a sholáthraitear seirbhísí d'othair sheachtracha in aonad mionghortaithe, ionad cúram phráinnigh, aonad áitiúil gortaithe nó áis den chineál céanna.

Príomhthionscnaimh Bheartais agus Forbairtí Suntasacha in 2020 Leathnú Cúram Dochtúra Ghinearálta Saor in Aisce:

5. Cuireadh maoiniú ar fáil i mBuiséad 2020 le haghaidh cúram dochtúra ghinearálta gan táillí a a leathnú go leanaí idir 6 agus 7 mbliana d'aois in 2020. Is é sin an chéad chéim den leathnú céimníthe go gach leanbh suas go dtí 12 bliain d'aois.
6. Soláthroidh an Bill Sláinte (Soláthar Seirbhísí Lia-Chleachtóirí Ginearálta agus Athrú ar Chritéir Incháilitheachta) creatlach reachtach ilbhliantúil chun cúram dochtúra ghinearálta saor in aisce a leathnú le himeacht ama go gach leanbh aoise bunscoile. Díreoidh an beartas, ar an gcéad dul síos, ar leathnú chuig leanaí 6 agus 7 mbliana d'aois.

Méadú ar Thairseacha Ioncaim an Chárta Leighis do Dhaoine 70 Bliaín D'Aois agus Níos Mó

-
7. Leis an mBille céanna, déanfar foráil do bheart i mBuiséad 2020 chun méadú a chur ar theorainneacha ioncaim le haghaidh measúnuithe cárta leighis ar dhaoine 70 bliain d'aois agus os a chionn. Méadófar na teorainneacha sin go dtí €550 in aghaidh na seachtaire do dhuine singil (€500 in aghaidh na seachtaire faoi láthair) agus go dtí €1050 do bheart (€900 in aghaidh na seachtaire faoi láthair). Meastar go mbainfear suas go dtí 56,000 duine leas as teorainneacha ioncaim méadaithe an chárta leighis.

Ullmhúchán don Bhreatimeacht:

8. In 2020, leagan an Roinn béim mhór ar na socruite incháilitheachta reatha bunaithe ar an AE atá ann a chaomhnú tar éis an Bhreatimeachta. Leis na socruite sin, tá saoránaigh na hÉireann agus na Ríochta Aontaithe in ann cúram sláinte pleánálte agus riachtanach a fháil sa tír eile nuair a thugann siad cuairt ar an tír, nuair a dhéanann siad staidéar sa tír, nuair a oibríonn siad sa tír nó nuair a chónaíonn siad sa tír eile tar éis deireadh na hIdirbhreithimhse. Tá idirbheartaíocht dhian ar siúl leis an Roinn Sláinte sa Ríocht Aontaithe (agus an Roinn Sláinte i dTuaisceart Éireann) chun teacht ar Chomhaontú Cúraim Sláinte cómhárlartaigh faoin Socrú Comhlímitéir Taistil, comhaontú a rachaidh in áit na socruite AE reatha agus a thiocfaidh in éifeacht ón 1 Eanáir 2021.
9. Chomh luath is a chuirfear an idirbheartaíocht i gcrích, beidh gá le reachtaíocht phríomha a achtaí chun éifeacht a thabhairt don chomhaontú cúraim sláinte chómhárlartaigh luath go leor roimh dheireadh na bliana chun a chinntíú go gcuirfear an Comhaontú Cúraim Sláinte sin i bhfeidhm ón 1 Eanáir 2021.
10. Anuas air sin, tá an tAonad freagrach as measúnú a dhéanamh ar thograí cúraim sláinte a chuirtear san áireamh san idirbheartaíocht chompháirtíochta Airteagal 50 amach anseo. Tá an idirbheartaíocht sin idir an AE agus an Ríocht Aontaithe ar siúl. Déanann obair an Aonaid cinnte de go gcuirtear tuairim na Roinne faoi na tograí san áireamh ag na cainteanna.

Cárta Leighis agus Cártai Cuairte Dochta

11. Faoi láthair faigheann **2,095,347 duine – 42.6%** den daonra – rochtain ar chúram dochta
- ghinearálta saor in aisce (31.8% cárta leighis agus 10.7% cárta cuairte dochta).

Cártai Leighis i gcás Tinneas Foirceanta

12. Fógraíodh i mBuiséad 2020 go dtabharfaidh FSS faoi athbhreithniú agus go sineoidh sí socruite maidir le cártai leighis éigeandála a chur ar fáil i gcás tinneas foirceanta. Chuir Grúpa Comhairleach Cliniciúil (GCC) FSS túis le hathbhreithniú i Nollaig 2019 agus roinnfear conclúidí an ghrúpa (ar cuireadh moill orthu de bharr na paindéime COVID-19, ar an drochuaire) leis an Roinn a luithe is féidir.

Incháilitheacht do Chártai Cuairte Dochta

13. D'fhéadfadh daoine nach bhfuil i dteideal cárta leighis leas a bhaint as cárta cuairte dochta, a ligeann do shealbhóirí cárta cuairte a thabhairt ar Chleachtóir Ginearálta páirteach saor in aisce agus clúdaíonn sé sin cuairteanna ar sheirbhís dochta taobh amuigh d'uaireanta gnó. Tá an cárta cuairte dochta tástáilte de réir acmhainne freisin, ach tá na teorainneacha ioncaim níos airde ná dóibh siúd don chárta leighis. Ba cheart tabhairt faoi deara áfach go bhfuil gach duine os cionn 70, faoi bhun 6 agus iad siúd a fhraigheann Liúntas Cúramóra nó Sochar Cúramóra iomlán nō leathráta i dteideal cárta cuairte dochta go huathoibríoch.

Ábhair a D'fhéadfadh Teach Chun Cinn go Luath lena gCinneadh ag an Aire:

14. An Bille Sláinte (Soláthar Seirbhísí Lia-Chleachtóirí Ginearálta agus Athrú ar Chritéir Incháilitheachta) a fhoilsíú: cuirfear an reachtaíocht atá á dréachtú, chun rochtain ar chúram

dochtúra ghinearálta saor in aisce a leathnú a thuilleadh agus na tairseacha ollioncaim le haghaidh cárta leighis do dhaoine os cionn 70 bliain a mhéadú, faoi bhráid an Rialtais nuair a chríochnaítear í chun cead leis an mBille a fhoilsiú a fháil.

15. Plé ar thograí a thagann chun cinn tar éis tuarascáil an Ghrúpa Chomhairligh Chliniciúil maidir le cártaí leighis éigeandála a sholáthar i gcás tinneas foirceanta.

AONAD REACHTAÍOCHTA CÓGAS, DRUGAÍ RIALAITHE AGUS CÓGAISAÍOCHTA

Clúdaíonn príomhfheidhmeanna an Aonaid:

- Beartas maidir le rialachán na dtáirgí Leighis, feistí Leighis, cosmaidí agus trialacha cliniciúla le haghaidh cógas agus feistí;
- A chinntíú go gcuirtear i bhfeidhm reacthafocht AE maidir le cóbais údaraithe, feistí Leighis, cosmaidí agus iad a chur ar an margadh le haghaidh úsáid shábháilte.
- Reacthaíocht maidir le Mi-úsáid Drugáí a bhainistiú agus béim shuntasach a leagan ar dhrugaí mídhleathacha a sceidealú agus a rialú, idir dhrugaí nach bhfuil úsáid ná leas Leighis ag baint leo agus dhrugaí a bhfuil úsáid éagsúla ag baint leo.
- Freagacht beartais as agus maoirseacht ar an Údarás Rialála Táirgí Sláinte, a bhfuil freagacht náisiúnta air as cóbais agus sábháilteacht na bhfeistí Leighis a cheadú.
- Freagacht beartais as agus maoirseacht ar Chumann Cógaiseoirí na hÉireann, arb é rialálai na gCogaiseoirí agus na ngnólachtaí cóbaisfocanta é.

An Breatimeacht

1. Tá inrochtaíneacht leanúnach cógas agus feistí Leighis ag othair in Éirinn ar cheann de na dúshláin is mó atá roimh an tseirbhís sláinte mar gheall ar an mBreatimeacht. Mar gheall ar mheascán d'fhachtóirí rialúcháin agus slabhra soláthair, tá rioscái ar leith ann d'Éirinn ó chur isteach a d'fhéadfadh a bheith ar sholáthar agus tionchair dhiúltacha a d'fhéadfadh a bheith ar an raon táirgí atá ar fáil. Thug an Roinn Sláinte, an tÚdarás Rialála Táirgí Sláinte agus FSS, in éineacht le hearnáil na tionsclochta agus páirtithe leasmhara eile, faoi phleanáil shuntasach teagmhais maidir le gach cineál Breatimeachta a d'fhéadfadh a bheith ann. Níor aithníodh aon bhagairt mhór ó thaobh na sláinte de go dtí seo.
2. Ach, ar ndóigh, beidh soláthar cógas in Éirinn níos costasaí agus ní bheidh sé chomh mealltach ó thaobh tráchtála de mar gheall ar an mBreatimeacht. Beidh tionchar diúltach ar an mbarainneacht scála ar bhain Éire leas aisti roimhe sin nuair a bhí sí i margadh comhroinnt leis an Ríocht Aontaithe.
3. Is príomhthosafocht na bliana 2020 a chinntíú nach mbeidh othair Éireannacha agus AE eile faoi mhísbhuntáiste ná nach gcuirfear táirgí Leighis ar fáil de bharr an Bhreatimeachta. Tá comhoibriú dlúth le Roinn an Taoisigh, an Roinn Gnóthai Eachtracha agus Trádála agus caidreamh le Coimisiún an Aontais Eorpáigh i gceist leis an obair sin maidir leis an rioscái d'Éirinn ó sholáthar agus gluaiseacht cógas agus feistí Leighis i ndiaidh an Bhreatimeachta.
4. De bharr Covid-19, cuireadh moill bhereise ar go leor gníomhartha a bhí á ndéanamh chun ullmhú do dheireadh na hidirtréimhse Breatimeachta. Is dócha gur laghdáodh aon athléimneacht a forbraíodh nó stoic bhereise a cuireadhl i leataobh sa slabhra soláthair. Cuireadh túis le caidreamh gníomhach le rialálaithe, déantóirí, dáileoirí agus páirtithe leasmhara eile arís chun béim a leagan arís ar ullmhúchán Breatimeachta roimh chleachtadh measúnaithe eile le haghaidh criticiúlacht cógas sa 3ú ráithe 2020 agus arís gar do dheireadh na hidirtréimhse.
5. Cé go dtiocfaidh athruithe ar chúrsaí do sholáthraithe cógas mar gheall ar an mBreatimeacht, tá an Roinn ag pleanáil le haghaidh cruinniú déthaobhach le Coimisiún an Aontais Eorpáigh, le tacáiocht ón RGET agus Roinn an Taoisigh. Ag an gcruiinniú, pléifear go sonrach na rioscái do sholáthar cógas in Éirinn d'fhoinn a chinntíú go gcuirfear i bhfeidhm an acquis cóbaisfocanta ar bhealach pragmatach agus go maolofar baic bhereise ar chogais a chur ar an margadh in Éirinn.

Freagairt Covid-19

-
6. Tugadh faoi mhéid mór oibre chun a chinntiú go mbíonn cógais agus feistí Leighis ar fáil ar an mbealach céanna le linn na paindéime is a bhí roimhe. Faoi choimirce na Foirne Náisiúnta um Éigeandáil sa tSláinte Phoiblí, bunaíodh an Grúpa Measúnaithe um Chriticiúlacht Cógas (GMCC) agus an Grúpa Measúnaithe um Chriticiúlacht Feistí Leighis (GMCGL), ar grúpaí ilghníomhaireachta iad. D'oibrigh na grúpaí go dian le FSS agus gníomhaireachtaí rialúcháin chun raon ionmlán saincheisteanna soláthair agus rialúcháin a aithint agus a réiteach.

Cógaí

7. Faoi láthair, tá an soláthar cógas seasta agus níl aon ábhar imní ar leith ann.
8. Is é príomhfhócas GMCC cógas cúram chriticiúil go fóill. Tá ag éirí go maith leis an soláthar cógas faoi láthair. Cé go raibh fadhbanna ann le hullmhóid/neart áirithe, tá tárgí eile ar fáil agus tá úsáid á baint astu chun a chinntiú go bhfuil leanúnachas cúram ann d'othair. Mar chuid den obair atá á déanamh faoi láthair, táthar ag breathnú ar an slabhra athsholáthar tar éis na gcead seoltai eile a bhfuiltear ag súil leis. Níl riosca ann go n-úsáidfear an stoc ar fad agus go mbeadh tionchar ar chúram othar láithreach.
9. Tá bailí an ghrúpa ag glacadh páirte freisin i Soláthar Compháirteach AE maidir le cógas cúram chriticiúil agus teiripic a d'fhéadfadh úsáid chun Covid-19 a chóireáil.

Soláthairtí Feistí Leighis & Trealmh Cosanta Phearsanta

10. Tháinig feabhas suntasach ar stoc Trealmh Cosanta Pearsanta foriomlán de chuid FSS sna trí mhí idir go luath i Mártá agus go luath i Meitheamh. Ón 10 Meitheamh, bhí go leor stoc Trealmh Cosanta Phearsanta do gach príomhearra ag FSS le haghaidh ceithre seachtaine ar a laghad.
11. Thuairiscigh FSS go bhfuil an timpeallacht foinsithe fhioriomlán le haghaidh Trealmh Cosanta Pearsanta ag cobhsú go suntasach. Dá bharr sin, beifear ábalta béis a leagan ar an gcur chuige meántearma go fadtéarma uaidh seo amach.
12. Tá Éire ag glacadh páirte, leis an gCoimisiún Eorpach agus ballstáit eile, i soláthar compháirteach láraithe le haghaidh soláthairtí leighis riachtanacha. Tá an Ríocht Aontaithe, an Iorua, an Íosláinn agus roinnt Stát Balcánach ag glacadh páirte sa phróiseas sin.
13. Fuair an Coimisiún roinnt stoc Trealmh Cosanta Phearsanta, aeráilaithe agus trealmh saotharlainne trí mheán soláthar compháirteach, ach chuir sé in iúl go mbeidh tréimhsí fada soláthair i gceist (suas go dtí 12 mhí) agus fadhbanna féideartha maidir le comhlíonadh agus deimhníúchán. Mar sin, ní bhreathnaftear air mar réiteach inmharthana ar fhadhbanna soláthair gearrthearma agus meántearma.

Rialacháin an AE maidir le Feistí Leighis

9. Is táirge sláinte nó ball trealmh é gléas leighis a úsáidtear chun críche leighis. D'fhéadfaí úsáid a bhaint as chun galar nó tinneas a dhíagnóisiú, a mhonatóiriú nó a chóireáil agus chun tacú le daoine a bhfuil lagú fisiciúil orthu chun feabhas a chur ar chaighdeán na beatha. Tá raon an-leatha feistí leighis ar fáil. I measc na samplaí, tá tárgí níos bunúsaí cosúil le plástair agus bindealáin, cathaoireacha rotháí, lionsáid tadhlaill, méadar brú fola agus fearais tástála le haghaidh toirchis, chomh maith le trealmh níos casta cosúil le goradáin, ionchlannáin chromáin, séadairí croí, cataitír agus steintíri.

-
10. In 2012, d'fhoilsigh Coimisiún an Aontais Eorpaigh tograí le haghaidh dhá Rialachán nua maidir le Feistí Leighis (MDR) agus Feistí Leighis Diagnóiseacha In Vitro (IVDR), a thioċfaidh in áit na d'Treoracha atá i bhfeidhm ó na 1990idí. Ba é an cuspóir ná ancreat rialála a neartú, castacht mhéadaithe na dteicneolafochtá feiste leighis a chur san áireamh agus aghaidh a thabhairt ar laigí sa chóras reatha. Ar deireadh thiār thall, tá sé mar aidhm ag na Rialacháin creat rialála daingean seasmhach a chur ar fáil agus feabhas a chur ar shláinte phoiblí ar fud an AE ach a chinniú go mbionn feistí leighis sábhalte, go n-oibríonn siad agus go mbaineann othair agus córais cúram sláinte leas astu.
 11. Ar an 26 Bealtaine 2017, tháinig dhá Rialachán nua i bhfeidhm, MDR agus IVDR mar a luitear thusas, ach bhí siad faoi réir idirchréimhse 3 agus 5 bliana faoi seach. Mar gheall ar an bpaindéim Covid-19, cuireadh an MDR siar agus tiocfaidh sé i bhfeidhm ón 26 Bealtaine 2021 in áit 26 Bealtaine 2020 (Rialachán (AE) 2020/561). Tiocfaidh an IVDR i bhfeidhm, de réir mar a beartaíodh, i mBealtaine 2022.

Rialachán an AE maidir le Trialacha Cliniciúla (CTR)

12. Glacadh leis an Rialachán nua maidir le Trialacha Cliniciúla, Rialachán AE Uimh. 536/2014, in Aibreán 2014 agus tá sé sceidealaithe le teacht i bhfeidhm ar fud an AE i Nollaig 2021.

13. Is iad na príomhghnáithe den Rialachán nua:

- Rialacha comhionanna maidir le trialacha cliniciúla a dhéanamh ar fud an AE.
- Méadú a chur ar éifeachtúlacht an phróisis achomhairc do thrialacha cliniciúla.
- Próiseas amháin maidir le haighneacht agus ceadú na n-iarratas trialacha cliniciúla idirnáisiúnta tríd an gCóras Faisnéise Trialacha Cliniciúla de chuid an AE.
- Spriocdhátaí atá sainithe go soiléir le haghaidh measúnaithe, agus ceadú intuigthe d'iarratais trialach sa chás nach gcomhlíontar spriocdhátaí.
- Páirt a thabhairt do choistí eitice um thrialacha cliniciúla sa nós imeachta measúnaithe náisiúnta.

14. Is príomhghná d'ullmhúchán na Roinne don CTR a chur i bhfeidhm é Coiste Náisiúnta um Eitic Thaighde (CNET) a bhunú, le tacafocht ó oifig CNET a bhunófar mar oifig reachtúil laistigh den Bhord Taighde Sláinte. Tá an oifig sin bunaithe ar bhonn riarracháin agus tá sí ag tacú go gníomhach le hobair CNET sealadach a bhunaigh an tAire Sláinte i Mártá 2020 chun próiseas brostaithe a chur ar fáil chun gach staidéar taighde a bhaineann le COVID-19 a athbhreithniú.

15. San fhadtéarma, meastar go dtacóidh an oifig náisiúnta le hobair roinnt CNETanna a sholáthraíonn athbhreithniú eiticiúl ar gach cineál taighde sláinte (mar shampla trialacha cliniciúla ar dhruaí, taighde géanómaiochta, imscrúdúitfe feiste leighis). Déantar foráil dó sin i scéim għinearálta an Bihle um Choistí Náisiúnta um Eitic Thaighde. Cheadaigh an Rialtas é sin in Iúil 2019 agus aithnódh é mar thosafocht sláinte sa Chlár Rialtais nua.

Athbhreithniú ar an Acht Cógaisíochta, 2007

16. Leis an Acht Cógaisíochta, 2007, bunaíodh Cumann Cógaiseoirí na hEireann (CCÉ) ar bhonn reachtúil agus leagtar amach ann ancreat rialála do chogaiseoirí agus cōgaslanna. Ós rud é go bhfuil an tAcht i bhfeidhm le 13 bliana anuas agus gur tháinig athrú ar chleachtas cōgaisíochta agus ceisteanna rialála le linn na tréimhse, is cuí athbhreithniú a dhéanamh. Bainfear leas as an deis chun athbhreithniú a dhéanamh ar fheidhmeanna agus struchtúr Chumann Cógaiseoirí na hEireann féin. Is dócha go bhforbrófar roinnt tograi chun an Acht 2007 mar gheall ar an athbhreithniú beartais seo. Cuireadh moill ar an tionscadal seo mar gheall ar Covid-19 ach cuirfear túis leis arís in Iúil 2020.

An Clár um Rochtain ar Channabas Míochaine

17. I Meitheamh 2019, síníodh reacthaíocht a bheidh mar bhonn agus mar thaca ag an gClár um Rochtain ar Channabas Míochaine (CRCM) agus achtaíodh ina dli i. Tá sé beartaithe go mbeidh clár píolótach 5 bliana ann. Beidh an clár teoranta agus ní bheidh i gceist leis ach tárgí bunaithe ar channabas a bheith ordaithe ag liachleachtóirí d'othair ag a bhfuil ríochtaí leighis áirithe agus sa chás gur triaileadh gach rogha cóireála thraidisiúnta. Iarradh ar FSS dul chun cinn a dhéanamh ar shocruithe oibriúcháin. Ach is cosúil anois go bhféadfaidh srianta buiséid moill a chur ar sholáthar cannabais mhíochaine tríd an gClár mar ní dhearnadh aon leithdháileadh buiséid sonrach ar an gclár seo in 2020.

Ceadúnais Aire do channabas le haghaidh úsáid leighis

18. Taobh amuigh den Chláir um Rochtain ar Channabas Míochaine, is féidir le cliniceoirí ceadúnas Aire a iarraidh, mar a dhéantar foráil dó faoi na hAchtanna um Mi-Úsáid Drugaí, chun cannabas míochaine a ordú dá n-othair, más mian leo é sin a dhéanamh. Go dtí seo, eisíodh ceadúnais do 31 othar in Éirinn. Taistealaíonn beagnach gach othar go dtí an Ísiltír chun a dtáirge cannabais ordaithe a fháil. Ach de bharr na srianta taistil Covid-19 atá i bhfeidhm ar fud an AE agus na riachtanas leithlisithe/coraintín, chuir an Roinn túis le scéim shealadach bailithe agus soláthair d'othair na gcliniceoirí a bhfuil ceadúnas Aire acu. Úsáidtear seirbhís chuíréireachta dó sin.

Cannabas a fhás in Éirinn

19. Tá an t-údarú ag an Aire Sláinte ceadúnais a eisíúint chun cannabas a shaothrú le haghaidh anailís fhóiréinseach nó taighde. Faoi láthair, níl aon chreatlach reatha a cheadaíonn saothrú cannabais in Éirinn chun críocha leighis ghinearálta agus níor eisiodh aon cheadúnais don ghníomhaíocht sin. Tá comharthaí ann le bliaín anuas, nó thart air sin, go mbeadh spéis ag grúpaí tráchtála cannabas a fhás chun críocha leighis – den chuid is mó lena easpórtáil. Dá bhforrófaí beartas sa réimse seo, is dócha go mbeadh páirt ag an Roinn Sláinte, an Roinn Talmhaíochta, an Roinn Dlí agus Cirt agus Comhionannais agus an Roinn Gnó, Fiontraíochta agus Nuálaíochta. Bheadh cur chuige comhordaithe ag teastáil le plé a dhéanamh ar a inmhianaithe is a bheadh sé saothrú cannabais le haghaidh úsáid leighis a cheadú in Éirinn.

Cnáib

20. Fástar cnáib in Éirinn le haghaidh go leor úsáidí tionsclaíocha agus is féidir leis an Aire Sláinte ceadúnas a eisíúint lena húsáid. Tá méid beag de shubstaint shícighníomhach darb ainm THC i genáib agus mar sin is substaint ríalaithe i. Tá suim ann fás cnáibe a mhéadú mar d'fhéadfadh go mbeadh sé ina barr luachmhar atá neamhdhíobháilach don chomhshaoil. D'fhéadfai go dtabharfadh sé ioncam breise nó ioncam malartach d'fheirmeoírl. Is ceist tras-Ranna eile é beartas den chineál sin a fhorbairt agus bheadh cur chuige comhordaithe i measc roinnt Ranna Rialtais ag teastáil.

RANNÓG CÚRAIM SHÓISIALTA

Is é príomhaidhm na Rannóige tacaíocht a thabhairt do dhaoine leanúint ar aghaidh ag maireachtáil sa phobal ina dtithe féin agus an pháirt is mó is féidir a ghlacadh i saol eacnamafoch agus sóisialta. D'imir COVID-19 tionchar suntasach ar sholáthar seirbhísí cúraim shóisialta. Tá obair ar siúl le FSS chun seirbhísí a atosú ar bhealach céimithe agus cuí ar aon dul le comhairle sláinte poiblí agus rialacháin an Údarás um Fhaisnéis agus Cailíocht Sláinte.

Déimeagrafic	Míchumas Dúirt 635,000 duine i ndaonáireamh 2016 go raibh siad féin faoi míchumas. Tugann FSS maoiniú do shainseirbhís míchumais do thart ar 56,000 den ghrúpa sin (9%) Daoine Breacaosta <ul style="list-style-type: none"> Tiocfaidh méadú ar an daonra 65+ ó 1 duine amháin as 8 nduine 2015 go dtí 1 duine amháin as 6 dhuine faoi 2030. Méadóidh an sciar atá 80+ faoi dhó roimh 2030 agus faoi thrí roimh 2050.
Caiteachas Seirbhise Sláinte	Buiséad Cúraim Sláinte: Buiséad míchumais: €2 billiún (<i>cúram cónaithe thart ar €1,315m, €739.5m do sheirbhísí lae, Tacaíochtaí Baile agus Cúntóiri Pearsanta, Faoiseamh etc.</i>) Buiséad Daoine Breacaosta: Os cionn €2 billiún (<i>Scéim Tacaíochta do Thithe Altranais - €1.07 billiún, Daoine Breacaosta - €936m, thart ar €487m de le haghaidh tacaíochta baile</i>)
Príomhbheartais	Míchumas <ul style="list-style-type: none"> Straitéis treorach fhioriomlán – Saolta a Athrú ó Bhonn (<i>Seirbhísí Leanaí a Chun Chun Cinn, Treoracha Nua (Seirbhísí Lae) agus Am chun Bogadh ar aghaidh ó Láithreacha Comhchónaithe</i>) An Straitéis Néara-athshlánúcháin Daoine Breacaosta <ul style="list-style-type: none"> Roghanna Títhíochta dár nDaonra atá ag Aosú (2019) An Straitéis Náisiúnta um Aosú Dearfach (2013) An Straitéis Náisiúnta Néaltraithe (2014) An Straitéis Náisiúnta Cúramóirí (2012). Á fhorbairt: <ul style="list-style-type: none"> Scéim Reachtúil Tacaíochta Baile beartaithe Beartas Cumhdaigh Aosach beartaithe don Earnáil Sláinte
Acmhainn	Go ginearálta, tá éileamh níos airde ná acmhainn mar a leagtar amach thíos. Tá tionchar ag na dúshláin inbhuanaitheachta airgeadais atá roimh an earnáil mhíchumais ar an gcumas éileamh amach anseo a shásamh freisin. Míchumas - tá éileamh ar sheirbhís míchumais níos airde ná acmhainn seirbhise (riachtanais gan chomhlionadh). Cuireadh i gcrích athbhreithniú ar Éileamh ar Chúram Sóisialta Michumais agus Riachtanais Acmhainne suas go dtí 2032 (gníomh de chuid Sláintecare). Daoine Breacaosta – Thug Athbhreithniú Cumais na Roinne Sláinte (An Roinn Sláinte, 2018) le fios go mbeadh gá le méadú 120% ar sholáthar cúraim bail agus 12,000 leaba cúraim pobail breise faoi 2031.

SEIRBHÍSÍ DO DHAOINE BREACAOSTA

Réamhrá

1. Tá an tAonad freagrach as beartas maidir le seirbhísí cónaithe agus tacáfochtaí pobail do dhaoine breacaosta, agus as maoirseacht a dhéanamh air sin. Airítear leis sin an Scéim Tacáfochta do Thithe Altranais (an *Fair Deal*), leapacha gearrthéarma agus tacáiocht baile. Glacann an tAonad páirt i gcomhoibriú trasearnála maidir le beartais náisiúnta le haghaidh seirbhísí do dhaoine breacaosta; ranníocafochtaí le cothabháil agus cóirfocht seirbhísí tacáfochta cónaithe; agus forbairt beartais maidir le cumhdach aosach san earnáil sláinte. Tá dúshlán shuntasacha ann maidir le hoibríochtaí agus beartas thar réimse freagrachta an Aonaid, lena n-áirítear leibhéal ard gnó pharlaimintigh.

COVID-19

2. Mar gheall ar an bpaindéim COVID-19, chuir an Roinn próisis agus struchtúir shuntasacha nua ar bun chun an fhreagairt don phaindéim a bhainistiú. De bharr nádúr sonrach ár sainchúraim, d'athraiomar cuid mhaith dár bhfócas don bhfreagairt agus bainistiú COVID-19 le míonna anuas. Cuireadh Scéim Shealadach Íocafochta Cúnamh ar bun chun maoiniú suas go dtí €72.5m a chur ar fáil do thithe altranais priobháideacha agus deonacha idir Aibreán agus Meitheamh. Cuireadh tacáfocht shuntasach ar fáil don obair a dhéanann an Fhoireann Náisiúnta um Éigeandáil sa tSláinte Phoiblí (FNÉSP) maidir le tithe altranais, tacáfochtaí baile agus seirbhísí pobail. Mar gheall ar an mbéim mhór ar an bhfreagairt phráinneach shuntasach don phaindéim agus an tionchar a bhí aici, tá moill ar roinnt cuspóirí beartais agus spriocanna don bliain 2020, mar rinneadh acmhainní a treorú chuig an bhfreagairt do COVID.

Saincheisteanna agus Tosaíochtaí Straitéiseacha

Clár an Aonaid Altranas Pobail 2016-2021

3. Leithdháileann plean caipitil FSS €220m ar chur i bhfeidhm leanúnach an Chláir idir 2019 agus 2021. D'aithin FSS go mbeidh níos mó ná 80% de thionscadail an chláir críochnaithe/á dtóigáil faoi dheireadh 2021. Dul chun cinn suntasach atá ann, ach mar gheall ar dhúshlán maidir le spriocdháta soláthair an chláir tá seans ann nach mbeidh roinnt ionad ag comhlíonadh na rialachán reachtúil le haghaidh cúram cónaithe in 2022.

Seirbhís Tacáfochta Baile

4. De bharr na heaspa córais náisiúnta TF agus bailiú sonrai neamhréireach, is dúshlán é monatóireacht a dhéanamh ar sheirbhísí baile agus pobail. Tá creatlach níos comhleanúnaí ag teastáil le haghaidh measúnaithe agus pleanál cúraim i seirbhísí pobail agus tá an Roinn Sláinte ag obair i gcomhar le FSS ar stocáireamh ar chúrsaí "mar atá" siad mar chéad chéim i dtreo taifeadadh, tuairisciú agus monatóireacht fheabhsaithe roimh an éigeandáil COVID-19. De réir réamhshonraí (deireadh mhí Aibreáin), soláthraíodh 5.5 milliún uair tacáfochta ar fud na tíre do 50,845 duine. Ach bhí 6,982 duine ag fanacht le tacáfocht baile nua nó breise.

Tacáfochtaí Pobail, Pleán Geimhrídh agus Tacáfocht d'Fhágáil Ospidéil

5. Bhí bearta cúraim shóisialta (tacáfocht baile agus ceadanna le haghaidh cúram idirtréimhseach i dtithe altranais priobháideacha) thar a bheith tábhachtach chun tacú le daoine ospidéil ghéarmhíochaine a fhágáil agus moill ar aistríthe cúraim a laghdú (ar ar tugadh scaoileadh moillithe roimhe seo). Ach is dócha go mbeidh tionchar ag COVID-19 ar roinnt saincheisteanna beartais ar

fud na Roinne ó thaobh cúram géarmhíochaine agus pobail de. Beidh cumas chun éileamh a shásamh ina dhúshlán do phlean geimhridh na bliana seo.

Tithíocht le Tacaíochtaí

6. Cuireadh Grúpa Feidhmithe Idir-rannach/Idir-ghníomhaireachta ar bun in 2019 chun dul chun cinn a dhéanamh ar an gclár gníomhartha a leagadh amach i gcomhráiteas beartais idir an Roinn Sláinte agus an Roinne Tithíochta, Pleanála agus Rialtais Áitiúil (RTPRÁ), *Roghanna Tithíochta do Dhaonra atá ag Aosú*. Is é an aidhm ná creatlach beartais a fhorbairt chun tacú le samhlacha tithíochta faoi thacafocht a fhorbairt, chomh maith le roghanna maidir le haosú in áit, agus samhlacha tithíochta agus seirbhísí tacaíochta do dhaoine breacaosta a chumrú agus a chomhtháthú. Faoi láthair, tá an RTPRÁ ag forbairt suíomh gréasáin a thugann le chéile eolas maidir le tithíochta, sláinte agus cúram sóisialta agus pobail in éineacht leis an nGníomhaireacht Tithíochta agus Aoisbhá Éireann. Is é a bheidh i gceist leis na chéad chéimeanna, den chuid is mó, ná bainistíocht tionscadail agus dearadh an tsuímh ghréasáin. Choimisiúnaigh an Roinn Sláinte an Bord Taighde Sláinte (BTS) le tabhairt faoi athbhreithniú fianaise ar Thithíochta faoi Thacaíochta do dhaoine breacaosta agus tá an t-athbhreithniú fianaise beagnach criochnaitheanois. Cuirfidh sé eolas agus fianaise thábhachtach ar fáil le haghaidh an creatlach beartais a chur i bhfeidhm a thuilleadh.

Scéim Tacaíochta do Thithe Altranais (STTA)

7. Is córas tacaíochta airgeadais do dhaoine a bhfuil cúram cónaithe fadtéarmach ag teastáil uathu é an Scéim Tacaíochta do Thithe Altranais, ar a dtugtar an *Fair Deal* de ghnáth. Déanann rannpháirtithe ranníocaiocht lena gcostas cúram de réir a n-acmhainne agus iocann an Stát iarmhéid an chostais. Tá sé mar aidhm ag an scéim a chinntíú go mbíonn cúram baile altranais fadtéarmach inrochtana agus inacmhainne do gach duine agus go dtugtar cúram do dhaoine sna láithreacha is oiriúnaí. Táthar ag súil leis go dtacóidh an STTA le thart ar 24,000 duine ag tráth ar bith in 2020.
8. Tá méadú suntasach tagtha ar an mbuiséad don STTA le blianta beaga anuas. In 2020, déanfar tuilleadh infheistíochta i mbuiséad na scéime agus tá an buiséad bliantúil iomlán don scéim os cionn €1 billiún anois. Ach tá dúshláin airgeadais fós roimh an Scéim. Tá brú suntasach ar an mbuiséad mar gheall ar brúnna praghasí atá ann in earnáil na dtithe altranais agus ar éileamh a bhaineann le déimeagrafaic. Is dócha go mbeidh tionchar suntasach ag COVID agus beidh gá le hanailís a dhéanamh a luaithe is a bheidh sonraí ar fáil. Cuirfidh an infheistíocht shuntasach sin cúram cónaithe fadtéarmach leanúnach ar fáil le linn 2020 agus cinnteoidh sé go leanfaidh an Scéim de chúram baile altranais inacmhainne agus inrochtana ar fáil dár saoránaigh ag a bhfuil riachtanais chúramai fhadtéarmacha. Tá dúshláin shuntasacha ann maidir leis an scéim agus an tseirbhís tithe altranais i geoitinne. Tá roinnt cursaí beartais á bplé agus á mbreithniú faoi láthair (féach an achoimre thíos).

Athbhreithniú ar Scéim Tacaíochta do Thithe Altranais

9. Nuair a cuireadh túis leis an Scéim in 2009, gealladh go ndéanfaí athbhreithniú ar an scéim tar éis trí bliana. I dTuarascáil an Athbhreithnithe STTA a foilsíodh in 2015, aithníodh roinnt saincheisteanna lena mbreithniú níos mionsonraithe, athbhreithniú san áireamh, na cinn seo a leanas san áireamh:

Athbhreithniú Praghsála maidir leis an gCiste Náisiúnta um Cheannach Cóireála

-
10. De réir an dlí, ní mór do gach teach altranais príobháideach agus deonach praghas le haghaidh seirbhísí cúraim cónaithe fadtéarmacha a shocrú trí idirbheartaíocht agus a chomhaontú leis an gCiste Náisiúnta um Cheannach Cóireála (CNCC) más mian leo a bheith ina dteach altranais ceadaithe chun críocha na Scéime. Tá neamhspleáchas reachtúil ag an CNCC maidir le feidhmíocht a fheidhme agus déanann sé idirbheartaíocht le gach teach altranais ar bhonn aonair. Chuir an CNCC athbhreithniú ar an gcóras praghsála i gcríoch agus caithfear moltaí gearrthéarmacha agus fadtéarmacha a bhreithniúanois.

Scéim Tacaíochta do Thithe Altranais (Feirmeacha/Gnó)

11. Tá sé beartaíthe athrú a dhéanamh ar an Scéim Tacaíochta do Thithe Altranais (STTA) chun teorainn 3 bliana a chur le rannfocafoltaí bunaithe ar shócmhainní feirme agus gnó má thugann comharba sa teaghlaigh air/uirthi féin an obair a dhéanamh leis an tsócmhainn tháirgiúil. Cheadaigh an Rialtas an t-athrú in 2018 agus ceadaíodh dréacht-Ceannteidil Bhille in 2019. Thug an Comhchoiste Oireachtas um Shláinte faoi scrúdú réamhreachtaigh na Scéime Ginearálta an 13 Samhain 2019. Féadfar go mbreithneofar roinnt ábhar beartas eile lena gcur san áireamh níos déanaí, faoi réir cead ón Aire agus an Rialtas. Chuathas i dteagmháil go luath le Dréachtóir Parlaiminte maidir leis an gceist sin. Bhí tionchar ag an bpaindéim COVID-19 ar dhul chun cinn breise maidir le forbairt an Bhille.

An Straitéis Náisiúnta um Aosú Dearfach

12. Cuireann an An Straitéis Náisiúnta um Aosú Dearfach (SNAD) creatlach comhoibrithe ar fáil chun aghaidh a thabhairt ar bheartas agus soláthar seirbhís a bhaineann le haois ar fud an Rialtais agus an tsochaí sna blianta atá le teacht. Tá sé mar aidhm ag an Straitéis sláinte agus folláine daoine breacaosta a chur chun cinn ionas gur féidir le daoine breacaosta leanúint ar aghaidh páirt a ghlaicadh sa saol sóisialta, eacnamaíoch, cultúrtha agus teaghlaigh ina bpobail féin chomh fada agus is féidir. Mar sin, is fis atá ann do shochaí aosibháil. Luaitear sa Straitéis nach ceist sláinte amháin é aosú, ach is ceist é a mbfíonn cur chuige uile-Rialtais ag teastáil ina leith chun dul i ngleic le raon fachtóirí sóisialta, eacnamaíochta agus comhshaoil a théann i bhfeidhm ar shláinte agus folláine ár saoránaigh atá ag dul in aois.

Beartas náisiúnta maidir le cumhdach aosach san earnáil sláinte

13. Tá dul chun cinn maith á dhéanamh ar fhobairt an bheartais seo, a cheadaigh an Rialtas in 2017, cé gur cuireadh isteach air mar gheall ar an ngéarchéim COVID-19. Clúdóidh an beartas gach seirbhís cúraim shóisialta agus cúraim sláinte san earnáil phoiblí, dheonach agus phríobháideach agus áireofar leis tográil le haghaidh comhoibrithe, comhroinnt sonraí le hearnálacha tábhachtacha eile san áireamh. Tar éis plé domhain a dhéanamh le páirtithe leasmhara, grúpaí fócais a chur ar siúl agus próisis bailithe fianaise a chur i gcríoch – obair atá beagnach críochnaithe – tá anailís á déanamh ar an bhfianaise agus tá an beartas á dhréachtú. Tá sé beartaíthe dréachtbheartas a scaipeadh ar an bpobal i gcoitinne chun críche comhairliúchán poiblí níos déanaí in 2020.

Rannfocafoltaí le cothabháil agus cóiríocht seirbhísí tacafíochta cónaithe (RCCSTC)

14. Is rannafocafoltaí inacmhainne iad RCCSTCanna a focann cónaitheoirí fadtéarmacha (seachas Fair Deal / seirbhísí géarmhíochaine othar cónaitheach) i láithreacha míchumais, meabhairshláinte agus eile, ar rátaí scála aistríthigh atá nasctha le hioncam agus déine altranais. Tá córas tarscaolte i bhfeidhm chun cruaítan míchuí a sheachaint.
-

An tAcht Sláinte (Scéim Aisfocaiochta) 2006

16. Rinne an Scéim seo foráil d'aisfocaiochtaí ag FSS le hothair a raibh tionchar orthu nó ar a n-eastát, de bhun bhreith na Cúirte Uachtaraí in 2004 a chinn go raibh tálli áirithe do thithe altranais poiblí neamhdhleathach. Go dtí seo, rinne an Scéim thart ar 20,000 aisfocaiocht arbh fhiú thart ar €450m iad. Oibríonn an Roinn go dlúth le FSS agus Coiste Maoirseachta neamhspleách lena chinntí go riartar an Scéim go maith agus go réitítear élimh nó saincheisteanna eile a bhaineann leis an Scéim agus atá gan réiteach ar bhealach cuí.

Plean Seirbhise Náisiúnta FSS 2020 – Spriocanna

- **Seirbhís Tacafochta Baile (STB)** – Tá thart ar €490m ar fáil do thacaíocht baile agus is é an sprioc soláthair ná os ciomn 19.2 milliún uair, ar méadú 1 milliún uair é ar an sprioc in 2019. Dírofar soláthar ar buaicuaireanta élimh (an geimhreadh) lena chinntí go bhfágann daoine ospidéal ar bhealach níos tráthúla.
- **Cúram Lae** – Soláthrófar 28,000 áit in aghaidh na seachtaine thar 300 ionad cúraim lae.
- **Leapacha Poiblí** – 4,950 leaba fadtéarmach agus 1,850 leaba gearrthéarmach.
- **Maoiniú le haghaidh Cúram Idirthréimhseach** – tugadh tacaíocht do 11,335 duine ospidéal a fhágáil.
- **Scéim Tacafochta do Thithe Altranais** – buiséad os cionn €1.07 billiún a thacaigh le thart ar 24,000 duine ar an meán

COVID-19 – Tionchair

17. Mar gheall ar an bpaindéim COVID-19 agus an tionchar a bhí aige, tháinig ceisteanna chun cinn a mbeidh machnamh diríthe agus straitéiseach ag teastáil ina leith amach anseo, go háirithe maidir le daoine breacaosta. Bainneann sé sin le beartais reatha, réimsí ina bhféadfaí beartais nua a fhorbairt, an tsamhail cúram do dhaoine breacaosta, soláthar seirbhise agus samhlacha soláthair a chumrú, tímeallachtaí comhchónaithe, rialachas clinicíuil, creatlach soláthair foirne sábháilte agus ról na seirbhísí sláinte. Beidh gá le plé a dhéanamh le comhlacthaí Stáit eile agus an earnáil phríobháideach. Beidh aird shuntasach leanúnach ag teastáil sna míonna agus blianta atá amach romhainn maidir le beartas sna réimsí sin. Tá forbairt leanúnach na hacomhainne pobail, go háirithe i dtaca le tacafocht baile agus réimsí beartais atá ag teacht chun cinn cosúil le athchumasú, ag éri níos tábhactaí chun a chinntí gur féidir tacú le daoine sa bhaile agus ina bpobail ar feadh tréimhse go maith níos faide. Laghdaíonn sé sin an spleáchas ar chúram cónaithé fadtéarmach i láithreacha comhchónaithe.

18. Mar aitheantas don tionchar leanúnach a mheastar a bheidh ag COVID-19 sa chéad 6-18 mí eile, leag an Fhoireann Náisiúnta um Éigeandáil sa tSláinte Phoiblí (FNÉSP) béim ar an tábhacht a bhaineann le foghlaim fiorama agus cur chuige réamhbhreatheach i leith tithe altranais. Tar éis don FNÉSP moladh a dhéanamh, bunaíodh Painéal Saineolaithe um Thithe Altranais agus COVID-19. Déanfaidh an painéal, tar éis dó scrúdú a dhéanamh ar bhearta náisiúnta agus idirnáisiúnta maidir le COVID-19, chomh maith le bearta idirnáisiúnta agus deachleachtas atá ag teacht chun cinn, moltáí don Aire Sláinte roimh dheireadh mhí Meithimh 2020 lena chinntí go bhfuil gach beart cosantach COVID-19 pleánálte, ag féachaint don riosca leanúnach measta maidir le COVID-19 agus an tionchar ar thithe altranais sa chéad 6-18 mí eile. Tá obair an Phainéil ag dul ar aghaidh.

AONAD TIONSCADAL DO DHAOINE SCOTH-AOSTA

Feidhmeanna an aonaid

1. Tá Aonad Tionscadal Dhaoine Scoth-Aosta (OPPU) i gceannas ar dhá thionscadal beartais ar leith:
(i) scéim reachtúil a fhorbairt chun seirbhísí tacaíochta baile a mhaoiniú agus a rialáil agus (ii) cosaintí reachtacha a fhorbairt ar chailliúint saoirse chun ár n-oibleagáidí faoi Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta na nDaoine faoi Mhíchumas a chomhlónadh.
2. Mar gheall ar an tionchar atá ag COVID-19 agus an fócas suntasach ar an bhfreagairt phráinneach agus shubstaintiúil ar an bpaindéim ar fud na Rannóige Cúram Shóisialaigh agus laistigh de FSS, caithfear roinnt príomhchuspóirí agus amlínte maidir leis na cláir oibre seo a athchoigeartú agus a leasú d'fhonn é a sheachadadh ag deireadh 2020, 2021 agus ar aghaidh go 2022.

Scéim Reachtúil um Mhaoiniú agus Rialáil do Sheirbhísí Tacaíochta Baile

3. Tá seirbhís tacaíochta baile atá comhsheasmhach agus ar ardchaighdeán, dirithe ar dhaoine a choinneáil slán ina dtithe agus ina bpobail chomh fada agus is féidir, agus is príomh-chumasóir é lena chinntíú go bhfaigheann daóine sa chontanam cúram uile an cúram ceart, san áit cheart, ag an am ceart. Maidir leis seo, tá OPPU chun tosaigh ar fhorbairt de scéim reachtúil chun tacaíocht bhaile a mhaoiniú agus a rialáil.
4. San obair atá déanta go dtí seo, cuimsítear:
 - (a) Athbhreithniú ón mBord Taighde Sláinte a foilsíodh ar na córais chúram bhaile atá i bhfeidhm i 4 thír (an Ghearmáin, an Ísiltír, an tSualainn agus Albain) i mí Aibreáin 2017.
 - (b) Comhairliúchán poiblí chun tuairimí úsáideoirí seirbhísé, a deaghláigh agus oibrithe cúram sláinte ar sholáthar cúram baile reatha agus amach anseo a fháil amach. Foilsíodh tuarascáil an chomhairliúcháin phoiblí seo i mí an Mheithimh 2018.
 - (c) Réamhobair chun an cur chuige is fearr is féidir a fhorbairt maidir le forbairt na scéime laistigh de chomhthéacs níos leithne na n-athchóirithe Cúram Sláinte, lena n-áirítear dearadh na scéime.
 - (d) Rinneadh athbhreithniú cuimsitheach ar bhainistiocht, oibriú agus maoiniú an tsoláthair seirbhísé tacaíochta baile atá ann cheana chun an bonn fianaise d'fhorbairt na scéime reachtúla a fheabhsú agus a chinntíú go dtóigfaidh sé ar an dea-chleachtas atá ag teacht chun cinn in Éirinn.
 - (e) Roghanna a fhorbairt chun seirbhísí tacaíochta baile a rialáil.

Clár oibre 2020

Athbhreithniú ar bhainistiocht, oibriú agus maoiniú na seirbhísí tacaíochta baile atá ann cheana

5. Tá an t-athbhreithniú á thabhairt chun críche faoi láthair agus táthar ag súil go mbeidh sé ar fáil sna mionna amach romhainn.

Dearadh na scéime agus an chórais rialála

6. Tá obair ar siúl i gcónaí chun an cur chuige is fearr a chinneadh maidir le dearadh na scéime reachtúla agus an chórais rialála laistigh den chomhthéacs níos leithne d'athchóiriú chóras cúram sláinte na hÉireann, mar a shamhlaítear sa *Tuarascáil Sláintecare*. Tá rampháirtíocht na ngeallsealbhóirí mar bhonn eolais faoin obair seo, a leanfaidh ar aghaidh le linn fhorbairt na scéime.

Múnla leasaithe de sheachadadh seirbhise a tháistíil

7. Roimh an ráig COVID-19, bhí an tAonad ag obair go dlúth le FSS chun an pleán a thabhairt chun críche chun samhail leasaithe de sheachadadh seirbhise a tháistíil i 4 láithreán píolótacha. Cuireadh moill ar thosach feidhme an phíolóta seo mar (i) cuireadh roinnt seirbhísí tacaíochta baile ar fionraí

go sealadach le linn COVID-19 mar gheall ar an ngá cloí leis an treoir maidir le scaradh sóisialta agus cocúnú, (ii) cuireadh moill ar dhul chun cinn maidir le líonraí Sláinte Pobail a bhunú ar a raibh na suíomhanna píolótacha suite iontu agus (iii) chun ath-imlonnú oibrithe tacaiochta baile agus baill foirne lárnacha eile sa phobal a éascú chun tacú le saoráidí cúram chónaithe fadtéarmacha. Tá an tAonad ag obair le FSS faoi láthair d'fhoínn pleannail a dhéanamh chun an obair a atosú chun túis a chur leis an gclár píolótach in 2020 agus an fhoghlaim ón bhfreagra ar COVID-19 á chur san áireamh. Táthar ag súil go leanfaidh an chéim phíolótach ar aghaidh i rith 2021.

Córas TF a Fhorbairt

8. Réamhriachtanas ionas go n-éireoidh leis an scéim is ea córas láidir bailithe sonraí, bainistíocht cásanna agus TF a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm. Tá forbairt an chórais TF seo mar phriomhthosafocht do 2020, agus, ar an gcead dul síos, tá an Roinn ag obair le FSS chun maoirseacht a dhéanamh ar fhorbairt tacar sonraí fosta agus próisis léarscáileanna a thacóidh le dearadh, forbairt agus tástáil na sonraiochtaí do chórás den sórt sin. Cuireadh moill ar an obair seo, mar gheall ar acmhainní a treorú mar chuid den fhreagairt ar COVID-19, ach cuirfear túis arís chomh luath agus is féidir agus aird á tabhairt ar an bhfoghlaim ón tréimhse seo lena n-áiritear córas CRM a fhorbairt sa phobal chun an fhreagairt ar COVID-19 agus an soláthar TF le déanaí a bhainistiú chun tacú le rolladh amach InterRAI.

Múnlai fídeartha airgeadais

9. De réir mar a leanann an tAonad ag cur roghanna beartais chun cinn, déanfar iniúchadh ar imharthanacht agus oiriúnacht samhlacha airgeadais éagsúla. Tá an tAonad ag obair leis an ESRI chun éileamh agus costais a iniúchadh tuilleadh chun a chinntí go mbeidh bonn fianaise láidir ann d'aon chinntí maidir le mhaoiniú tacaiochta baile a mhaoiniú sa todhcháit. Lorgófar cinneadh Rialtais in am tráthá ar aon reachtaiocht atá beartaithe chun foráil a dhéanamh do scéim tacaiochta airgeadais, agus an costas a bhaineann leis na roghanna éagsúla á gcur san áireamh.

Soláthraithe tacaiochta baile a rialáil

10. Tá roghanna á bhforbairt ag an Roinn faoi láthair chun soláthraithe tacaiochta baile a rialáil (poiblí agus priobháideach). Lorgófar cinneadh Rialtais in am tráthá ar an gcreat rialála a mholtar. Chomh maith le reachtaiocht phriomha, tá obair á déanamh ar na híoschaighdeáin le cur i bhfeidhm ar sholáthraithe tacaiochta baile agus tá sé beartaithe comhairliúchán a dhéanamh ar na dréachtachaighdeáin fosta seo a luaithe is féidir.

Meabhrán don Rialtas

11. Cheadaigh an tAire Harris Meabhrán Faisnéise ar an gcur chuige beartaithe chun an tsamhail seachadta seirbhísí tacaiochta baile a fheabhsú, agus forbairt reachtaiochta chun na seirbhísí seo a mhaoiniú agus a rialáil i mí na Nollag 2019, faoi réir aon athruithe a thiocfaidh as an bhfreagra do COVID-19, tá sé beartaithe é a chur faoi bhráid an Aire a luaithe is féidir.

Dúshláin

12. Cé go bhfuil Sláintecare tiomanta do bhunú na scéime reacchtúla faoi dheireadh 2021, tá tionchar mór ag obair leanúnach agus atreorú acmhainní mar fhreagairt ar COVID-19 ar dhul chun cinn ar fhorbairt na scéime, lena n-áiritear tástáil phleanáilte ar scéim phíolótach in 2020 agus beidh tionchar aige seo ar an amlíne don chlár oibre seo.
13. Mar sin féin, tá an Roinn tiomanta i gcónaí an obair seo a thabhairt ar aghaidh mar thosaíochta, ag glacadh leis an bhfoghlaim a fuarthas ón bhfreagra ar COVID-19, d'fhoínn tacú le daoine dul in

aois ar bhealach slán agus leanúint orthu ag maireachtáil go neamhspleách ina dtithe chomh fada agus is féidir.

14. Ina theannta sin is clár uaillmhanach athchóirithe í forbairt rathúil na scéime reachtúla chun seirbhísí tacáochta baile a mhaoiniú agus a rialál atá ag brath ar chinntí níos leithne atá le déanamh maidir le hincháilitheacht, ról na struchtúr sláinte réigiúnach agus an raon seirbhísí a bheidh le seachadadh faoi scéim den sórt sin.

Foghrúpa NPHET ar Dhaoine Soghonta

15. Mar chuid den fhreagairt náisiúnta ar COVID-19, soláthraíonn an tAonad an Rúnaíocht d'foghrúpa NPHET ar Dhaoine Soghonta. Bunaíodh an Foghrúpa seo chun maoirseacht agus dearbhú a sholáthar maidir leis an ullmhacht, na bearta agus na bearta sonracha a chaithfear a dhéanamh chun grúpai agus daoine leocheileacha sa tsochaí a chosaint.

Cosaintí Saoirse a Chosaint

Comhthéacs Reachtach

16. Sainaithníodh sa ‘Treochlár chun an Coinhbhinsiún a Dhaingniú’ 2015 an gá le reachtaíocht ar an gceist seo d'fhonn dlí náisiúnta na hÉireann a ailníú le ceanglais Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe um Chearta Daoine faoi Mhíchumas (UNCRPD) a daingniodh i Mártá 2018.
17. Go bunúsach is foráil neamh-idirdhealaithe é Airteagal 14 den UNCRPD agus leagtar amach ann go geinnteoidh na sínitheoirí go ndéanfar an méid seo a leanas maidir le “daoine faoi mhíchumas, ar bhonn comhionann le daoine eile:
- (a) Ceart a bheith acu chun saoirse agus slándáil duine;
- (b) Nach mbaintear a saoirse go neamhdhleathach nó go treallach, agus go mbeidh aon díothacht saoirse i gcomhréir leis an dlí, agus nach mbeidh míchumas ina údar ar bith le díothacht saoirse”.
18. Chun ár n-oibleagáidí faoi Airteagal 14 den UNCRPD a chomhlíonadh, éilítear ar reachtaíocht cosaintí nós imeachta a sholáthar chun a chinntíú nach mbaintear a saoirse go neamhdhleathach de dhaoine nach féidir leo toiliú lena socruithe cúraim i saoráidi ábhartha. Mar atá dréachtaithe faoi láthair, is éard atá i saoráidi ábhartha ná ionaid chónaithe do dhaoine faoi mhíchumas, tithe altranais, ospidéil ghéarmhíochaine (nuair a bhíonn duine oiriúnach go míochaine lena scaoileadh saor) agus áiteanna cónaithe pobail do dhaoine a bhfuil saincheisteanna sláinte meabhrá acu.
19. D'fhorbair an tAonad scéim roimhe seo trína mbeadh cosaintí díothacha saoirse mar chuid nua den Acht um Chinnteoireacht Chuidithe (Cumas) (Acht ADMC) trína ndéanfadh an Chúirt Chuarda cinní i ndáil le díothacht saoirse de réir an nósanna imeachta atá leagtha amach san Acht ADMC. Cuireadh comhairliúchán poiblí ar an dréachtscéim seo i gcrích go luath i mí na Bealtaine 2018.
20. Tháinig roinnt saincheisteanna beartais agus sceidealaithe chun cinn ina dhiaidh sin a d'fhág go raibh ar an Roinn cur chuige nua a fhorbairt, trínaír féidir cinní a dhéanamh maidir le díothacht saoirse laistigh den tseirbhís sláinte. Meastar go mbeidh an cur chuige seo níos tráthúla, níos éifeachtaí ó thaobh costais agus nach mbeidh sé chomh trom ar dhaoine aonair agus ar a dteaghlacha ná córas cúirteanna. Tá sé beartaithe go ndéanfar foráil sa chur chuige do chásanna nach bhfuil an cumas ag duine toiliú lena socruithe cúraim (arb ionann iad agus díothacht saoirse) agus soláthróidh sé bunús dlí chun na socruithe cúraim seo a údarú.

-
21. Leanann an Roinn ag tabhairt aghaidhe ar roinnt saincheisteanna dlí agus beartais a tháinig chun cinn le linn an phróisis dréachtaithe. Tá gach iarracht á dhéanamh an reachtafocht seo a chur chun cinn chomh tapa agus is féidir.

AONAD IONCHUIMSITHE CÚRAIM SHÓISIALAIGH

Feidhmeanna an aonaid

1. Tá an tAonad Ionchuimsithe Cúraim Shóisialaigh freagrach as beartas a fhorbairt agus monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmíocht i ndáil leis an Straitéis Náisiúnta Néaltraithe, Cúramóirí Teaghlacha agus Cúram Maolaitheach. Déanann an tAonad maoirseacht freisin ar rialáil HIQA ar sheirbhísí cónaithe do dhaoine faoi mhíchumas, bainistíocht FSS ar sheirbhísí cónaithe do dhaoine faoi mhíchumas agus comhordaíonn sé comhfheidhmeanna na Rannóige Cúraim Shóisialaigh lena n-áirítear feidhmíocht, airgeadas agus cuntas diomhaoine.

Néaltrú

2. Tá níos mó ná 55,000 duine a bhfuil néaltrú orthu in Éirinn, agus meastar go mbeidh an lín seo dúbalte go dtí os cionn 112,000 faoi 2036 agus go mbeidh an lín faoi thrí go dtí os cionn 152,000 faoi 2046. Féachann an Straitéis Náisiúnta Néaltraithe 2014 le cur ar chumas daoine le néaltrú a bhfíniúlacht, a n-athléimneacht agus a ndínt a choinneáil trína aithint go bhfanann siad ina saoránaigh luachmhara neamhspleácha a bhfuil sé de cheart acu, mar aon lena gcuramóirí, a bheith san áireamh go hiomlán mar shaoránaigh ghníomhacha sa tsochá. Tá 14 gníomh tosaíochta sa Straitéis, agus 21 gníomh breise le haghaidh tosaíochta de réir mar a bheidh acmhainní ar fáil.
3. Leithdhál FSS €21.788m ar bhearta a bhaineann go sonrach le néaltrú in 2019, agus leis an Scéim Deontais Tacaíochtaí Pobail agus Deonacha a seoladh in 2019 cuireadh €250,000 breise ar fáil do thionscaimh néaltraithe. Mar chuid den Chlár Rochtana ar Chumas Cúraim Sláinte a dhírionn ar chúram pobail feabhsaithe, forbrófar seirbhísí tacaíochta do dhaoine le néaltrú le linn 2020, trí 10 gcomhairleoir néaltraithe breise a earcú.
4. Foinse thábhachtach eile, ach aonuaire de mhaoiniú, is ea an € 6.26m i mhaioniú na gCuntas Díomhaoin arna urrú ag an Roinn chun gníomhaíochtaí breise a sheachadadh faoin Straitéis. Tá seachadadh na Straitéis Náisiúnta Néaltraithe go dtí seo ag brath go mór ar mhaioniú neamh-Státhiste agus beidh mhaioniú leanúnach ag teastáil chun leanúint le tionscadail a bhaineann le néaltrú a mhaoinítear trí chiste na gCuntas Díomhaoin.

COVID-19

5. Tá FSS tar éis a seirbhísí pobail a oiriúnú d'fhoinn freagairt sholúbtha a sholáthar ionas go geomhlíontar riachtanaí na ndaoine a bhfuil néaltrú orthu le linn ghéarchéim Covid-19. Den chuid is mó, tá tacáiocht teileafóin in ionad seirbhísí cúram lae agus cuireadh srian ar chuaireanna baile, ach amháin i gcásanna práinneacha. Lean atreoruithe chuig tacáiocht an phobail, lena n-áirítear seirbhís chomhairleora néaltraithe an ASI agus fóram freagartha pobail na n-údarás áitiúil. Tá an Roinn agus FSS ag tabhairt faoi obair chun an leibhéal reatha seachadta seirbhise sa phobal a chinneadh agus chun pleannána a leagan amach chun seirbhísí, lena n-áirítear seirbhísí lae, a atosú de réir an Treochláir don tSochaí agus don Ghnó a Athoscaill.

Cúramóirí teaghlacha

6. De réir dhaonáireamh 2016, bhí 195,263 cúramóirí teaghlacha in Éirinn, arb ionann iad agus 4.1% den daonra iomlán (tugann Suirbhé Éire Shláintiúil 2019 le fios gur cúramóirí iad 9% de mhuintir na hÉireann atá os cionn 15 bliana d'aois). Is mná iad 3 as gach 5 chúramóirí, agus cé go bhfuil os cionn leath de na cúramóirí idir 40 agus 59 bliana d'aois, chuir os cionn 6,100 leanbh faoi 18 mbliana d'aois cúram ar fáil agus bhí méadú de 34.7% ar lín na gcuramóirí atá 85 bliana d'aois nó níos sine.

-
7. Tá an Roinn freagrach as Comhordú a dhéanamh ar Straitéis Náisiúnta Cúramóirí trasrannach 2012, ina leagtar síos an treo straitéiseach do bheartais, seirbhísí agus tacafochtaí amach anseo arna soláthar ag Ranna Rialtais agus gníomhaireachtaí do chúramóirí teaghlaigh. Sa Straitéis, tá gníomhartha ann chun cúramóirí a aithint, tacú leo agus a chumhachtú chun a sláinte agus a bhfolláine choirp, mheabhrach agus mhothúchánach a bhainistiú, ach níl aon mhaoiniú imfháilaithe breise ar fáil chun é a chur i bhfeidhm. I measc na bhfeabhsúchán a rinneadh le déanaí do chúramóirí teaghlaigh i réimse na sláinte, tá cárta cuairte Dochtúirí Teaghlaigh a sholáthar do gach cúramóir teaghlaigh a fhraigheann liúntas cúramóra nó sochar cúramóra; agus an oscailt de 12 theach faoisimh breise agus tacafochtaí faoisimh malartacha do dhaoine faoi mhíchumas.
 8. In 2020 cuirfear an Straitéis Náisiúnta Cúramóirí i bhfeidhm go leanúnach, agus leanfaidh an Roinn de bheith ag dul i gcomhairle le príompháirtithe leasmhara agus le Ranna Rialtais eile, maidir le bealaí chun tacafochtaí do chúramóirí teaghlaigh a fheabhsú chun bonn eolais a chur faoi fhobairt na Straitéis Cúram Shóisialaigh nua agus na Scéime Cúram Baile Reachtúil. Déanfaidh FSS Measúnú Riachtanas Cúramóra a phíolótú mar chuid den scéim phíolótach um Chúram Baile Reachtúil i mbliana.

Cúram maolaitheach

9. Faigheann timpeall 30,000 duine bás in Éirinn gach bliain agus tá sé beartaithe go bhfásfaidh an figiúr seo sna deich mbliana amach romhainn, le réamh-mheastachán básmhaireachta na Príomh-Oifige Staidrimh ag tabhairt le tuiscint go mbeidh thart ar 38,000 bás in Éirinn in 2031, ag ardú go 54,000 in aghaidh na bliana faoi 2050.
10. Tá beartas náisiúnta maidir le cúram maolaitheach d'aosaigh le fáil i dTuarascáil an Choiste Chomhairligh Náisiúnta ar Chúram Maolaitheach (2001), agus leagtar amach i gCreat Forbartha Cúram Mhaolaithigh 2017-2019 FSS na bearta is gá chun seirbhís chúram mhaolaithigh chuimsitheach agus chothrom a bhaint amach. Ag teacht le Plean Gníomhaíochta Cúram Sláinte 2019, tá obair ullmhúcháin tosaithe ag an Roinn ar nuashonrú ar bheartas cúram mhaolaithigh d'aosaigh. Foilseofar coimre fianaise ar bheartais idirnáisiúnta cúram mhaolaithigh san fhómhar, agus déanfar athbhreithniú ar chur i bhfeidhm bheartas 2001 a choimisiúnú faoi réir acmhainní, chun bonn eolais a chur faoi na chéad chéimeanna eile maidir leis an nuashonrú.
11. Leis an bPlean Seirbhise Náisiúnta 2020, méadaíodh an buiséad do sheirbhísí cúram mhaolaithigh faoi 12.9% go €100.6 milliún. Cuimsíonn sé seo €10 milliún breise ionas go bhféadfar 49 leaba a oscailt i dtrí ospís nua (Maigh Eo, Port Láirge agus Cill Mhantáin), mar aon le 6 leaba eile i gContae Chill Dara, i mbliana. Méadóidh sé seo líon na leapacha ospíse go 269 faoi dheireadh 2020. Bhí sé beartaithe othair a ligean isteach i mí na Bealtaine, ach cuireadh é seo ar athló go dtí dáta níos déanaí mar gheall ar ráig Covid. Soláthraíonn an Plean Seirbhise Náisiúnta € 3 milliún breise freisin chun tacú leis an earnáil ospíse dheonach, agus soláthrófar €7.68 milliún eile trí Phlean Gníomhaíochta Náisiúnta Covid-19 in 2020 mar aitheantas ar an méid a chuireann ospísí deonacha leis an bhfreagra

-
13. Aithníonn Creat Forbartha Cúram Mhaolaithigh FSS 2017-2019 an oirthuaisceart (an Cabhán agus Droichead Átha) agus lár na tire mar réigiún ina bhfuil gá le hospísi breise agus tá FSS ag obair le grúpaí ospíse áitiúla chun iad seo a chur chun cinn. Beidh sé ina dhúshlán acmhainní a shainaithint chun na hospísi nua seo a oscailt agus aghaidh a thabhairt ar shaincheisteanna inbhuanaitheachta leanúnacha in earnáil na n-ospísi dheonach chomh maith le freastal ar éileamh méadaithe ar chúram maolaitheach aosach agus péidiatraice sa todhchaí.

Seirbhísí Cúram Mhaolaithigh do Leanaí

14. Tá beartas cúram mhaolaithigh leanaí le fáil i *gCúram Maolaitheach 2009 do Leanaí a bhfuil Riocht orthu a Chiorraíonn a Saol: Beartas Náisiúnta*. I gClár Cúram Mhaolaithigh Leanaí FSS, a bunaodh le cómhaoiniú ó Phondúireacht Ospíse na hÉireann, tá beirt Phéidiatraiceoirí Comhairleacha a bhfuil Leas Speisialta acu i gCúram Maolaitheach Leanaí agus aon Chomhordaitheoir Altraí Cliniciúla déag chun cúram a chomhordú do leanaí agus dá dteaghláigh a bhfuil riochtaí orthu a chiorraíonn a saol.

Seirbhísí Cónaithe do Dhaoine faoi Mhíchumas

15. Is ionann seirbhísí cónaithe do dhaoine faoi mhíchumas agus thart ar 64% de chaiteachas iomlán FSS ar sheirbhísí míchumais. Baineann thart ar 90% de shocrúcháin chónaithe le daoine faoi mhíchumas intleachta agus 10% do dhaoine faoi mhíchumas coírp/céadfas. Cuirtear áiteanna cónaithe ar fáil ar bhonn riachtanais agus laistigh de na hacmhainní atá ar fáil. Bíonn FSS i dteagmháil le teaghláigh lena chinntíú go dtugtar tosaíocht dóibh siúd a bhfuil an riachtanas is mó acu. In 2020, soláthroidh buiséad FSS 8,358 áit chónaithe, 64 socrúchán cónaithe éigeandála nua agus 144 dianphacáiste tacafoctha idirthéimhseach breise do leanaí agus do dhaoine óga a bhfuil riachtanais chasta / ard tacafoctha acu.

Ról HIQA maidir le Daoine Soghonta faoi Mhíchumas a Chosaint

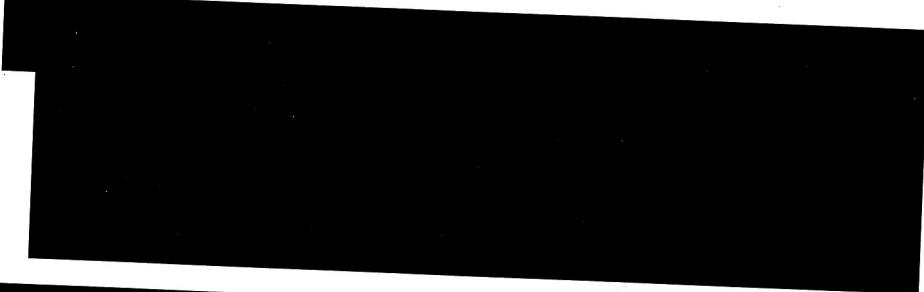
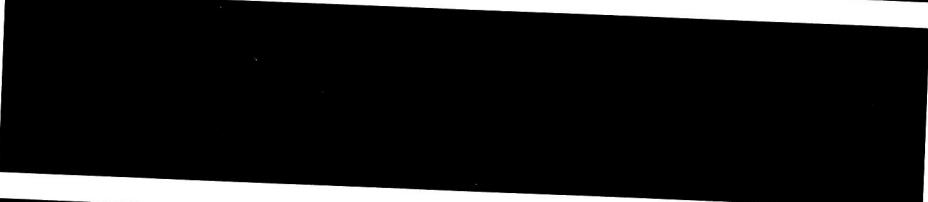
16. Tá beagnach 5000 iniúchadh déanta ag an Údarás um Fhaisnéis agus Cáilíocht Sláinte (HIQA) go dtí seo ó cuireadh túis le rialáil ionad cónaithe do dhaoine faoi mhíchumas i mí na Samhna 2013. Tháinig deireadh leis an gcéad timthriall cláraithe d'ionaid den sórt sin an 31 Deireadh Fómhair 2018. Faoi láthair tá 1298 ionad cónaithe do dhaoine faoi mhíchumas cláraithe le HIQA. Tá coinniollacha breise curtha i bhfeidhm ag roinnt ionad cónaithe maidir lena gelárú. Sa chás seo, tá HIQA ag déanamh dlúthfhaireacháin ar chloí leis na coinniollacha seo agus é ag dul ar aghaidh leis an timthriall cigireachta reatha.
17. Ní cheadaíonn an tAcht Sláinte 2007 ionad a chlárú ar bhonn sealadach nó éigeandála, i gcás nach bhfuil áiteanna in ionad cláraithe chun freagairt don ghá le socrúchán éigeandála práinneach. Tá an tAonad seo ag obair ar dhréacht-chinn bhillte chun an tAcht Sláinte a leasú chun aghaidh a thabhairt ar an gceist seo agus b'fhléidir go gcaithfear Meabhrán Rialtais a ullmhú, mar is dóigh go mbeidh gá le hathrú beartais do sholáthar na n-ionad sin.

COVID-19

18. D'íarr NPNET ar HIQA an 31 Mártáil ríosca a dhéanamh ar gach saoráid cúram chónaithe fadtéarmach, lena n-áirítear suíomhanna cónaithe do dhaoine faoi mhíchumas d'fhonn saoráidí a shainaithint a mbeadh tacafocth bhereise ag teastáil uathu ón FSS le linn Covid-19. Tosaíocht thábhachtach don Roimh Sláinte agus FSS sna sé mhí amach romhainn is ea a chinntíú gur féidir lenár seirbhísí cúram chónaithe, lena n-áirítear iad siúd do dhaoine faoi mhíchumas, gnáthsheirbhísí a chobhsú agus a atosú, ar bhonn slán, sábhalte agus i gcomhréir leis na rialacháin.

Tá an Roinn den tuairim go bhfuil ról tábhachtach ag HIQA maidir le hullmhacht seirbhísí cónaithe a dhearbhú chun COVID-19 a bhainistíú i gcoitinne agus go sonrach maidir le cuairteanna agus iontrálacha ón bpobal agus ó earnáil na n-ospidéal géarmhíochaine a atosú. Tá cainteanna ar bun le HIQA agus le FSS maidir leis an meicnfocht atá beartaithe chun an dearbhú sin a sholáthar.

Seirbhísí Míchumais: Buiséad 2020 agus soláthar seirbhíse

19. Is ionann buiséad míchumais 2020 agus €2054.5m. Léiríonn sé seo méadú de € 138.7m (7.2%) ar bhuiséad 2019 (€ 1915.8m). Diritear maoiniú breise i mbuiséad 2020 mar seo a leanas:
- Cuireadh túis le €16.0m do thionchar bliana iomláine na bhforbairtí seirbhíse nua in 2019;
 - €54.9m chun na leibhéal seirbhíse atá ann a choimeád agus freagairt do bhrúnna déimeagrafacha agus do bhrúnna eile;
 - €37.3m do mhaoiniú rátai pá;
 - €25.5m chun na seirbhísí atá ann cheana a fheabhsú agus a leathnú agus le haghaidh forbairtí seirbhíse nua in 2020 ina mbeidh €6m do mheasúnú riachtanas míchumais, €12.5m do lucht fágála scoile, €2m don phlean uathachais agus €5m do sheirbhísí faoisimh.
 - €5m chun tacú le 40,000 uair an chloig breise cúnamh phearsanta a sholáthar le linn 2020 agus chun 64 socrúchán cónaithe éigeandála a sholáthar i rith na bliana.
-
-
-